

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни Дискурсологія

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень	
Програма навчання	<u>Освітньо-професійна</u>	
Галузь знань	<u>шифр</u>	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	<u>шифр</u>	035 «Філологія»
Освітня програма	<u>Освітньо-професійна</u>	
Цикл дисциплін	<u>Вибіркова</u>	
Курс та семестр	3 семестр	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 академічних годин	
Види аудиторних занять	<u>Лекції, практичні заняття</u>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<u>Немає</u>	
Форми контролю	<u>Залік</u>	

Викладач:

Юхимець Світлана Юріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри «Філологія»,
yukhymets.svetlana@gmail.com

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти чіткого уявлення про дискурсологію як міждисциплінарну науку, її теоретичну та методологічну бази для подальшого вироблення в них навичок розв'язання прагмалінгвістичних задач, умінь проведення критичного дискурс-аналізу із урахуванням функціонально-стилістичних характеристик дискурсу та сучасних положень когнітивної лінгвістики і теорії комунікації.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН-9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН-11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формувати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-14. Створювати, аналізувати й редагувати, а також перекладати тексти різних функціональних стилів та жанрів.

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН-16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні:

знати:

- вихідні поняття дискурсу;
- різні типи дискурсу і тексту;
- типи мовлення і висловлювань;
- одиниці членування дискурсу на рівні мікро- і макроструктури;
- термінологію і концептуальний апарат, методи дискурсивного аналізу.

вміти:

- визначати типи дискурсу і тексту, типи мовлення і висловлювань;
- структурувати дискурс і текст відповідно до одиниць його членування на рівні мікро- і макроструктури;
- застосовувати адекватну термінологію і концептуальний апарат у власних дослідженнях і наукових текстах;
- використовувати методи дискурсивного аналізу у власній науковій роботі;
- створювати тексти різних типів з використанням теоретичних знань про мовну організацію та про різноманітні функції мови.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
СЕМЕСТР 3					
1	Дискурсологія як наукова галузь. Вихідні поняття дискурсології: поняття дискурсу, тріада «дискурс – текст – мовлення».	6	6		20
2	Категорії дискурсу. Комунікативний акт та його учасники. Когерентність і когезія дискурсу.	4	4		20
3	Типології дискурсу. Типи та підтипи дискурсу. Соціолінгвістичні типи дискурсу. Прагмалінгвістичні типи дискурсу.	6	4		20
	Всього:	16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Дискурсологія як наукова галузь: завдання, об'єкт вивчення, методи дослідження.
2. Розкрийте тріаду «дискурс – текст – мовлення».
3. Категорії дискурсу.
4. Комунікативний акт та його учасники.
5. Когерентність і когезія дискурсу.
6. Типології дискурсу.
7. Типи та підтипи дискурсу.
8. Соціолінгвістичні типи дискурсу.
9. Прагмалінгвістичні типи дискурсу.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004.

2. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен: колект. моногр. / за наук. ред. І. С. Шевченко. Харків: Константа, 2005.
3. Ільченко О. М. Етикет англomовного наукового дискурсу: монографія. Київ: ІВЦ «Політехніка», 2002.
4. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ: ВЦ «Київський університет», 1999.
5. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008.
6. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матеріалах суч. газетн. публіцистики]: монографія. Київ, 2002.

Підпис викладача _____